

Dier & gezondheid

Door Monique Carton
Dierenkliniek 't Spoor

Kan een puppy al zien zodra hij geboren is?

Nee, een puppy wordt, net als een kitten, geboren met dichte oogjes. Pups en kittens zijn namelijk nestblijvers.

Nestblijvers of nestvlieders

Jonge dieren worden in de biologie onderverdeeld in nestblijvers en nestvlieders. Nestblijvers zijn na de geboorte nog volledig afhankelijk van hun ouders en blijven dan ook nog een tijdje in het nest. Nestvlieders zijn direct na de geboorte al in staat om (deels) voor zichzelf te zorgen.

Nestblijvers

Voorbeelden van nestblijvers zijn niet alleen puppy's en kittens. Buideldieren zoals de kangoeroe zijn ook heel duidelijk nestblijvers en ook de mens is een duidelijke nestblijver. Maar wist je dat ook muizen, hamsters en konijnen nestblijvers zijn? Vogels die op plekken beschermd door struiken en bomen geboren worden, zoals koolmezen en merels ook.

Nestvlieders

Hoefdieren zoals paarden zijn nestvlieders, ze drinken nog wel een tijdje melk maar kunnen meteen met de kudde mee als het moet. Maar wist je dat hazen en cavia's ook nestvlieders zijn? En vogels die in nesten op de grond geboren worden, zoals eenden ook. Eendjes hoeven het gelukkig niet meteen zonder de bescherming van hun moeder te doen, maar zodra de dons opgedroogd is gaan ze wel meteen op zoek naar voedsel. Terwijl de nestblijvende vogels de eerste tijd door hun moeder worden gevoerd.

Puppy's en kittens na de geboorte

Puppy's en Kittens worden dus met hun ogen dicht geboren. Ook zitten de oortjes de eerste weken nog dicht. Ze vinden hun weg naar de tepel van moeder op de geur en de tast. Ze zijn afhankelijk van de moeder voor de voeding, maar ook voor warmte, bescherming en om te kunnen plassen en poepen.

Moeder zorgt voor rust en laat de puppy's/kittens geduldig zogen. Als ze hun weg naar de tepel niet goed kunnen vinden zal ze hen er zelfs bij helpen. Daarna likt ze de anus, plasopening en buik. Zo komen de ontlasting en urine opgang. Hierdoor wordt het plassen en poepen een beetje georganiseerd en plassen ze elkaar niet al te veel onder. (Als pups of kittens nat geplast worden door hun nest genoten koelen ze heel erg af, dat is op meerdere fronten vervelend.) De rest van de uitwerpselen ruimt moeder van nature op door ze op te eten/likken en zo blijft het nest schoon.

De puppy's/kittens kruipen op en tegen elkaar en zo blijven ze warm en beschermd. Als dat goed lukt zijn ze rustig en tevreden. Als ze honger hebben of het te warm of te koud hebben laten ze dat merken door wat ongedurig te bewegen en te piepen, waarna moeder meestal ingrijpt.

In deze periode is rust heel belangrijk, oppakken mag wel om ze aan mensen te laten wennen (niet te vaak!) maar ze zullen nog niets leren.

Puppy's en kittens na 2-3 weken

Na 6-12 dagen (kittens) en 10-14 dagen (pups) gaan de oogjes open en na de 9e (kitten) en 19e dag (pup) ook de oren. Ze zullen steeds vaker wat gaan lopen in plaats van kruipen en op onderzoek uitgaan. Langzaam gaan ze ook wat meer leren. Na de 20e dag komen de tandjes door. Eerst de snijtanden, dan de hoektanden en als laatste de kiezen. Pas als ze 6 weken oud zijn is het gebitje compleet, om 10-14 weken later, op 4-4,5 maand leeftijd vervolgens weer te beginnen met wisselen.

Puppy's en kittens 3-7 weken

Puppy's en kittens van 3-4 weken beginnen voor het eerst echt op impulsen te reageren en het zicht is nu pas voldoende. Ze beginnen ook steeds meer controle over hun bewegingen te krijgen. Vanaf deze leeftijd begint socialisatie belangrijk te worden. Pups zullen ook voorzichtig beginnen met blaffen. Dit is ook de leeftijd waarop ze wat bijgevoerd gaan worden en niet meer volledig afhankelijk zijn van de moedermelk. Vanaf een week of 6-7 begint de moeder het zogen wel welletjes te vinden en geeft de kittens/puppy's steeds minder de tijd om te drinken. De pups/kittens gaan steeds vaker over op vaste voeding.

Tijd om het nest te verlaten

Volgens de Nederlandse wet mogen puppy's en kittens vanaf 7 weken leeftijd het nest verlaten. Voor de meeste jonge dieren is het echter beter om zeker tot 8 weken leeftijd bij de moeder te blijven. Sommige fokkers geven er de voorkeur aan de pups of kittens tijdens de gehele, eerste, belangrijke socialisatiefase bij de moeder te laten. Dat is tot 12 weken.

Wist je dat veel kittens en puppy's met blauwe ogen worden geboren? Vrijwel altijd verkleuren de ogen rond een week of 6. Met een week of 12 is de oogkleur definitief.